GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 52.

W ŚRODĘ DNIA 29 CZERWCA 1808.

Z Wiednia d. 23 Czerwca.

W sobotę, d. 18 b. m. wyiechali Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość do Laxenburga, a d. 20 udadzą się na kąpiele do Badenu. Młodsi Cesarzewiczowie i Cesarzowiczowny pozostali w Laxenburgu, Arcy Xiężniczki Jchmość Ludwika i Maryanna poiechały zaś prosto ztąd do Badenu.

J. C. K. raczył C. K. Szambelana, Bernarda Barona Rosetti, wynieść nayłaskawiey na rządcę Xięstwa Krainu, na mieysce mianowanego marszałkiem niższey Austryi, Hrabiego Jana Trautmannsdorfa, który d. 18 b. m. wykonał w obecności Nayiaśnieyszego Cesarza przysięgę wierności. Daley raczył J. C. K. Mość Reprezentanta Królewskiego w Peście Jędrzeia Jemsey mianować wicekanclerzem Węgierskim, a na iego mieysce Król. reprezentantem nadwornego Radcę Atzel.

W sobotę przybył tu Arcy Xżę Jmć Palatyn z Budy i udał się nazaiutrz do Laxenburga.

J. C. K. Mość raczył Doktorowi medycyny Franciszkowi Reuss, przez wzgląd na iego uczone pisma o mineralney ieografii Czech i dalsze w tym gatunku prace, udzielić nayłaskawiey tytuł C. K. radcy z uwolnieniem od taxy.

Tego roczny w Czerwcu jarmark w Peście był nadzwyczay liczny; wiele było kupuiących i sprzedaiących, a nadewszystko wiele znaydowało się do sprzedania bawełny, o którą w czasie teraźnieyszey woyny morskiey bardzo trudno.

Dzisieysza gazeta dworska umieściła następuiący artykuł z Turczech:

Stoiące w Xięstwach Moldawii i Wołoszczyzny Rossyyskie woyska postąpiły na końcu Maia i Czerwca naprzód i rozłożyły się obozami nad Dunaiem. Po wyieździe Hospodara Xcia Ipsilanty do Peterzburga prezyduie w dywanie mianowany niedawno Jenerał i Senator Kusznikow.

Do obozu W. Wezyra przy Adryanopolu ciągnie coraz więcey posiłkow, iednak nie widać żadnych poruszeń, i nikt nie wątpi, iż w krotce ostateczny pokoy między Rossyą i Portą przyydzie do skutku. Mowią nawet, że Półkownik Rossyyski Buklenszew posłany został w tym celu do Konstantynopola.

Archipelag iest prawie zupełnie wolny od Angielskich okrętow, przez co ożył zno-

wu handel [illegible] w Smirnie, w Alepie i Konſtantynopolu, [illegible] oſobliwie bawełną.

Za ambaſſadorem Perſkim do Francyi, Asker Mirza Chanem, poiechał nowy poseł Perſki na początku Maia z Perſyi do Porty.

Z Peterzburga d. 28 Maia.

Przybyłe do Rewlu, Rygi i Lipawy z osadowemi i innemi towarami okręty, nie odebrały ieszcze pozwolenia do wyładowania, ponieważ ich zaświadczenia nie są ieszcze roztrząśnione, czyli ich ładunek nie ieſt własnością Angielską.

Mowią, że oddział Roſſyyskiego woyska 900 ludzi wynoszący, który pod Admirałem Budisko wyspę Gothland opanował, opuścił ią i powrocił do Lipawy.

Na propozycyą Miniſtra zagranicznych związkow i handlowego, Hrabiego Mikołaia Romanzow, założona w tuteyszym porcie zoſtała szkoła marynarzow z 20 kupieckiego ſtanu uczniow. Sześc będzie ich kosztem rządu utrzymywanych, a reszta za pomierną bardzo płacę.

Ukaz Imperatorski zawiera:

" Jenerałowi porucznikowi, Xciu Bagration, wypuściliśmy przez wzgląd na iego zasługi, których dał nowe dowody w teraźnieyszey woynie z Szwecyą, na 12 lat bez płacenia kwarty, będące w dożywotniey poſiadłości taynego Radcy Ludwika Tyszkiewicza i iego żony ſtarcſtwa Cisiszkie i Dubickie w gubernii Grodzieńskiey. Rozkazuiemy zatem oddac Xciu Bagration rzeczone ſtaroſtwa po śmierci dotychczasowych poſiadaczow, i aż do tego czasu wypłacać mu corocznie z skarbu po 1000 srebrnych rubli. ,,

Jenerał major Berg otrzymał także w dzierżawę ſtaroſtwo.

Z Kopenhagi d. 7. Czerwca.

Dziſieyszą Norwegską pocztą pod d. 24 Maia nadeyść miała wiadomość, iż przez kilkokrotne zwycięzkie ataki nieprzyiaciel zapełnie z granic naszych wyparty zoſtał. Jutro oczekuiemy potwierdzenia tey wiadomości.

O ludu zabranego d. 27 p. m. przy Nexloe Szwedzkiego kutra o 8 działach, który był na korsarski okręt przez połowę kosztem rządu, przez połowę kupcow Wennerholmu i Gothenburga uzbroiony, dowiedzieliśmy ſię z rownym zadziwieniem, iako i gniewem, że miał rozkaz wyſiadac gdzie tylko będzie mogł na ląd, rabować, zamki odbiiać, &c. potem domy zapalać. Woyna korsarska rozciągać ſię tylko powinna do zdobyczy morskich, nie zaś do niszczenia spokoynych mieszkańcow lądowych; iednak rząd wydaiący podobne rozkazy więcey sobie, niżeli swoiemu nieprzyiacielowi szkodzi i okazuie nieludzki sposob myślenia.

Otworzona składka dla woyska Norwegskiego idzie bardzo pomyślnie.

Wczoray zawdział dwor na 6 dni załobę po zmarłey Xżnie Maryi Elzbicie Wilhelminie Brunswickiey.

Mamy tu tymczasowe doniesienie o chwalebney potyczce, którą 4 nasze armatne łodzie, stoiące przy Laland, z Angielskim brygiem o 12 ośmnaſto funtowych i 4 mnieyszych działach ſtoczyły, i po uporczywey obronie do poddania ſię przymusiły.

Zabrana przed nieiakim czasem pod brzegami Szwedzkiemi przez naszego korsarza łodź Szwedzka węglem ładowana, zoſtała przez kapitana Bötker gdy dowiedział ſię, iż należy do biednych mieszkańcow nadbrzeża Schonen, wraz z będącemi maytkami na niey, uwolniona, na co lud naszego korsarskiego okrętu chętnie zezwolił.

Około Kronnenburga przeszedł znowu

d. 4 b. m. Angielski konwoy z dwudziestu kilku okrętow złożony, i stanął przy Raae na kotwicach.

Angielska fregata, która zapuściła się za daleko do uyścia Bergen, została od naszych batteryi i łodzi tak dalece skołatana, iż zaledwie uyść potrafiła.

Z Paryża d. 7. Czerwca.

Ogłoszenie nowego Króla Hiszpanii nastąpi na ow czas uroczyście, gdy wielka Junta stanu zbierze się w Bajonie.

Z Tulus piszą, iż Król Jmć Neapolitański przeiechał przez to miasto, udaiąc się do Bajony.

Jenerał Sebastiani powracaiąc z Konstantynopola, przybył tey nocy do Paryża.

Nayiaśnieyszy Cesarz posłał przed nieiakim czasem Imperatorowi Rossyyskiemu pierwszy tom opisania muzeum bogato i pięknie oprawny i herbami Francuzkiemi przyozdobiony. Drugi tom tegoż dzieła widziemy iuż tu rownie bogato oprawny i Rossyyskiemi przyozdobiony herbami.

Kardynał Fabrycy Ruffo przybył do Paryża.

Jenerał Menou otrzymał wielki krzyż legii honorowey i mianowany został rządcą Toskanii.

Mało handlowych miast maią tyle do czynienia ile Chalons nad Saoną, dokąd przychodzi bardzo wiele towarow przeznaczonych na północ i południe.

D. 19 Kwietnia słyszano we wsi Pieve de Casignano, w departamencie Tary, przy spokoynym powietrzu i wypogodzonem niebie dwa grzmoty, których błyskawica nie poprzedziła; po tych nastąpiły dwa mnieysze, które zakończył deszcz kamienny. Wieśniak pracuiący w swem polu widział około 50 krokow od siebie ieden z tych kamieni, który w ziemię wszedł; był iak ogień rozpalony i za pomocą tylko motyki mogł go wydobyć. Kawałek tego kamienia posłany został przez ministra wewnętrznego do muzeum historyi naturalney.

Kawa i cukier, które przez zmyślone wielorakie pogłoski spekulantow do wysokiey podniosły się ceny, spadły znowu bardzo.

Monitor umieścił co następuie:

"Odebrano urzędowe doniesienia pod 6 i 10 Kwietnia z Martyniki i Gwadelupy. Wszystkie posiłki i żywność, które posłane tam zostały na 13 woiennych okrętach, doszły szczęśliwie pomimo krążenia nieprzyiacielskich okrętow. Obie osady są iak naylepiey zaplantowane, w żywność, woyska i ammunicyą nad potrzebę opatrzone. Załogi znayduią się w dobrym stanie zdrowia, i doniesienia o obronie tych wysp są zupełnie zaspokaiaiące. Nieprzyiaciel usiłował wylądować do Port-marin w Martynice, ale mały oddział liniowego regimentu wraz z mieszkańcami tak dobrze go przywitał, iż nie zechce drugi raz tentować szczęścia. Korsarze Gwadelupy czynią zawsze korzystne krążenia.,,

Po tych doniesieniach czytamy ieszcze w Monitorze dwa listy: Pierwszy iest P. Villaret, jeneralnego kapitana Martyniki, w którym donosi o szczęśliwym przybyciu korwety Griston pomimo ścigania iey od 2 Angielskich fregat; drugi Kapitana fregaty Maisonblanche, dowodzcy korwety J. C. K. Mci Orest, w którym donosi o zabraniu Angielskiego korsarza, który długo się z innym okrętem opierał, ale nakoniec poddać się musiał. Zaprowadził go z 50 będącemi na nim ludźmi do Kaienny.

)2(

Minister morski Decres wydał do prefektow morskich okólnik, w którym wyraża:

"Gdy zamiarem iest J. C. K. Mci, aby pomnożyć handel narodowy z osadami, upoważniony zatem zostałem od J. C. K. Mci, aby dopomagać takowym przedsięwzięciom, i aby przeznaczone tam okręty z towarami uzbroione były iako woienne okręty i brały na siebie 10 do 12 żołnierzy, tak dla zmocnienia tamteyszych sił, iako też dla tworzenia załog, gdzie okręty zawiną. Porty muszą iednak przynaymniey na dwa miesiące przed odeyściem takowych okrętow ministerium morskie uwiadomić.,,

Wszystkie woyska, które do tego miasta przybywaią, udaią się zaraz na mieysce swoiego przeznaczenia.

W zamku Compiegne, gdzie mieszkać będzie Hiszpańska familia, pracuie codziennie 300 ludzi. Las tamteyszy iest w całey Francyi naypięknieyszy do polowania. Orszak Króla Karola składa się tymczasowo z dwoch szambelanow, iednego radcy stanu, dwoch sekretarzow, iednego podskarbiego, &c. Królowa i Xżna Alkudyi maią 6 dam dworskich, &c.

Monitor dzisieyszy zawiera artykuł z z Gdańska pod d. 12 Maia, w którym między innemi wyraża:

"Szwecya wystawia teraz uderzaiący widok. Owi Szwedzi, którzy na początku 18go wieku tak pomyślnie się bili przeciw Rossyanom i w mnieyszey sile zawsze byli zwyciężcami, pobitemi teraz zawsze są nie tylko przez rowną, ale nawet mnieyszą siłę. Szwedzka Finlandya, pełna iezior, wąwozow i twierdz zdobytą wśród zimy została, i w wszystkich rozprawach byli Rossyanie, chociaż często w mnieyszey sile, zawsze zwyciężcami. Gauśni i zazdrośni nowiniarze naganiaią postęp Jenerała Buxhewdena i czernią iego działania. Niemniey iednak iest prawdą, że ten jenerał zrobił sobie wielką chwałę przez zdobycie kraiu, który tyle iest ważny dla Rossyi, że go zapewne nigdy nie odda. Myli się bardzo, ktoby chciał Finlandyą Szwedzką przyrownać do Rossyyskiey. Finlandya Szwedzka iest piękny bardzo kray. Liczy wiele miast, maiących 12 do 15,000 mieszkańcow, a gdy będzie ulepszona teraźnieysza iey ludność, ieden million wynosząca, więcey iak podwoić się może w 20 latach. Działanie to czyni polityce Hrabiego Romanzowa i okazaney czynności wodza, któremu powierzone zostało, wielki honor. Osoby, które znaią bieg rzeczy w Rossyi, wiedzą z iaką szybkością i dokładnością trudnił się Imperator szczegółami i obmyślał wszystko, czego tylko ta wyprawa wymagać mogła.

"Twierdza Sweaborg, maiąca załogę z 7000 ludzi złożną, 150 armatnych szalup i na 8 miesięcy żywności, poddała się z piękną tą flotylą bez otworzenia nawet podkopow.

"Ważna z jeograficznego położenia wyspa Gothland zdobytą także została. Tu, rownie iak w Finlandyi, witali mieszkańcy z radością Rossyanow.

"Podług doniesień z Danii zaszło kilkanaście potyczek w Norwegii, i wszędzie Szwedzi ze stratą 4 do 500 jeńcow pobitemi zostali. W całem królestwie Szwedzkim panuie nie ukontentowanie. Wszyscy żalą się na politykę gabinetu i upatruią w teraźnieyszych zdarzeniach skutek obalenia przywileiow i konstytucyi. Woyna kosztuie iuż Szwecyą do 15,000 ludzi w zabitych lub poymanych.

"Polityczne następności z przyłączenia

Finlandyi do Rossyi tak są wielkie, iż samo to zdarzenie zdolnem iest uwiecznic rząd teraźnieyszy. Nabycie prowincyi, maiącey milion ludności, i 40 mil tylko od stolicy odległey, zdobycie 100 mil nadbrzeża nad tem samem morzem, które obiia się o mury Peterzburga, i kraiu, który dostarczy dobrych i licznych maytkow, są obfitem źrodłem nie tylko dla bezpieczeństwa, ale i dla dobra państwa. Coż na przyszłość znaczyć będzie Szwecya, gdy Rossyanie panami będą z drugiey strony Sztokolmu odnogi Botnii, gdy Krolowie Szweccy widzieć będą mogli z wież swoiego pałacu banderę Rossyyską, gdy pierwszy wystrzał w czasie przyszłych woien słyszeć się da pod murami stolicy? Co mowię, stolicy! W krotce nią być przestani. Królowie Szwedzcy nie będą chcieli w nadgranicznem mieście mieszkać, gdzie iako Szwedzi kładliby się na spoczynek, a wstawaliby iako Rossyanie. Gustaw IV nie lubi procz tego Sztokolmu, zatem bez żalu go opuści. Królowie i nieszczęśliwe narody upadły w nadzwyczaynych walkach. Któż mogł sobie wystawić, ażeby iedna bitwa zniszczyła monarchiią Fryderyka Wielkiego? W wielkich tych zdarzeniach szczęśliwsze rachuby zniszczyły inne rachuby.,,

Na posiedzeniu senatu d. 24 Maia wniosł Radca stanu de St. Jean d'Angeli powody względem przyłączenia Toskanii do Francyi, których treść następuiąca:

Całe nadbrzeże środziemnego morza musi albo do Francyi, albo do wielkiego państwa należeć. Kraie, które maią brzegi Adryatyckiego morza, przyłączone zostały do królestwa Włoskiego, kraie zaś, które leżą wzdłuż środziemnego morza, przytykaią do granic naszych i muszą być do Francuzkiego państwa przyłączone. Francya musi wpływac do handlu środziemnego, iakkolwiek wielki będzie opor z strony tyranow morza. Ta sama zasada, podług której Genua raczey do Francyi, aniżeli do królestwa Włoskiego przyłączona została, wymaga także, aby Liworno było do tegoż państwa przyłączone. Leżące razem nad Adryackim i nad środziemnem morzem królestwo Neapolitańskie, składa oddzielne, ale temu samemu związkowi i polityce podległe królestwo.

"Port Liworneński dawał zawsze Francyi powody do urazy. Port ten należąc do kraiu, którym słaby Monarcha rządził, zostawał pod wpływem Anglii, która tam znaczną ilość swoich towarow zbywała. Kilkokrotnie musiały Francuzkie woyska, acz niechętnie, bo niechciano gwałcić neutralności Monarchy Toskańskiego, udawać się do Liworna i konfiskować Angielskie towary. Podobne zgwałcenia cudzey ziemi, lubo konieczne, są iednak zawsze nieprzyiemne. Ponieważ Liworno nie może razem zostawać pod wpływem Francyi i Anglii, musi zatem należeć do Francyi. Oprocz tego posiada Liworno i całe nadbrzeże Toskanii potrzebnych do powiększenia naszey marynarki maytkow. Wszędzie są budowane okręty; potrzeba w rownymże stosunku powiększyć sposoby do osadzenia ich ludem. Ze niedawno, iak czarodzieyskim czynem, utworzona została w Tulonie eskadra, i że przeciw mniemaniu znaiących się na marynarce ludzi, umieliśmy wynaleść sposób osadzenia ludem liczney eskadry, którey Admirał Ganthaume przywodził i okrył chwałą, gdyż przez mądre obroty zniszczył układy nieprzyiaciela: Korfu, ten klucz do Adryatyckiego morza, które przez wysłaną tam, ale przez obroty Gantheaume zniszczoną, wyprawę było zagrożone, przeszło na dwa lata w woysko, artyleryą,

ammunicyą i żywność opatrzył, i ztamtąd rownie zręcznie powrocił, zabrał nieprzyiacielowi wiele okrętow, wszystkim burzom się oparł i maytkow przez 3 miesięczny trudną żeglugę z morzem oswoił; winniśmy powiększey części te korzyści przyłączeniu Genui, gdyż wiele iey synow znayduie się pomiędzy dobremi maytkami tey eskadry.

" Synowie Arno są do podobney że chwały powołanemi. J. C. K. Mość wydał własnie wyrok, iż Spezzia będzie woiennym portem; ma tam bydź kilkanaście okrętow wystawionych; warsztat, gmach arsenału, lądowe i morskie fortyfikacye są iuż urządzone i przed końcem tego roku wznosić się będzie na tameyszym warsztacie 6 dwoch i trzech pokładowych okrętow. Nie byłoby przyzwoitą rzeczą zakładać na ostatnim końcu państwa tak znaczny arsenał; niepodobnaby go w żywność opatrzyć, gdyby na wniyściu do niego znaydował się rząd obcy. Spezzia będzie drugim Tulonem na środziemnem morzu. Potrzeba tam będzie żelaza, drzewa, żywności i ludzi; całe nadbrzerze, które dostawić może tych potrzeb, ma bydź Francuzkim. Francyą i cały ląd, który chce widzieć przywroconą rownowagę na morzu, zarowno obchodzi wzrost nowego arsenału morskiego w Spezzia. Przyłączenie Toskanii iest koniecznie potrzebne do uskutecznienia tego zamysłu. Przyłączenie to iest niemniey dla Toskanii użyteczne, gdyż pod słabem Xciem bez przepisow, bez siły wystawiona ustawicznie była na zatargi z Barbareskami. Ludzie nie mogą teraz bydź samowolnie i według fantazyi rządzonemi; potrzeba im wyraźnych przepisow i konstytucyynego rządu. Nadaremnie zarzucanoby, iż państwo za nadto będzie rozciągnione, bez kommunikacyi morzem zmnieysza wszelką odległość; nadto, iak skoro Alpy i Apenin zniknęły, kommunikacya lądem iest rownie łatwa z Liworna do Paryża, iak z Paryża do Nicei. Europeyska polityka podbiła sobie nayodleglejsze okolice, dla znalezienia w nich źrodeł handlu i nowych materyałow do marynarki; iakżebyśmy zaniedbac mieli tak bliskiego sposobu pomnożenia naszey siły morskiey? Oyczyzna Medecyuszow, kunsztow i umieiętności składać powinna bezpośrednie część Francuzkiego państwa.

" Xięstwo Urbino, Marchia Ankońska, przytykaiące do brzegow morza Adryatyckiego, zostawały pod wpływem Wenecyi; powinny zatem do królestwa Włoskiego należeć, iakoż przyłączone do niego zostały. Poczynione w porcie Ankony znaczne przygotowania, dostateczne w krótce będą do uzbroienia 10 liniiowych okrętow, dla utrzymania wolności Adryatyckiego morza, którego właściwem portem iest Ankona, a zbroiownią Wenecya. Przed ieszcze stanie w porcie Ankońskim 5 woiennych okrętow, przeciwko którym będą Anglicy musieli postawić na tem burzliwem morzu, którego brzegi są dla nich nieprzyiazne, 6 woiennych okrętow.

" Woyna nie będzie wiecznie trwała, chociaż zapamiętałość gabinetu Londyńskiego usiłuie ią w brew ludzkości i rozsądkowi przedłużać. Wszędzie wystawiane są Francuzkie eskadry. Nowa siła nasza morska na Skaldzie iest znaczna; w krótce mieć będziemy w Flesindze i Antwerpii około 30 okrętow woiennych, a większą daleko ieszcze siłę w portach Bretanii, nie rachuiąc sprzymierzoney Rossyyskiey eskadry, która znayduie się w Lizbonie. W tymże porcie mamy także dywizyą z kilku liniiowych okrętow złożoną, które szybkość woyska Jenerała Junot na nieprzyiacielu zyskała.

"Zaszłe w Hiszpanii zdarzenia, zamieniły upadaącą i źle rządzoną monarchiią na konstytucyyną i mocną monarchiią; warsztaty w Kadyxie, Ferrolu i Kartagenie iuż tego doznaią skutkow. Tulon, Spezzia, Wenecya, wszystkie sposoby, które Hollandya, Hiszpaniia i Włochy posiadaią, są w poruszeniu; potrzebuiemy okrętow, a ostatnim trzem kraiom nie zbywa na żelazie, drzewie i konopiach, które do ich budowy są potrzebne.

"Uwaga, która nakoniec zniewoliła Cesarza do przyłączenia Toskanii, iest konieczność urządzenia wielkiego państwa, iżeby w czasie morskiey woyny Francya mogła przytykać do wszystkich członkow ligi. Bez przyłączenia zaś Toskanii nie możnaby mieć bezpośredniey kommunikacyi z Neapolem, przez co mogłaby doznać zwłoki, a wiele na tem zależy, aby kraie, które posiadaią brzegi i maytkow, obrocone bydź mogły przeciw wspólnemu nieprzyiacielowi.,,

Xięstwa Parmy i Placencyi przyłączone teraz zostały do Francyi pod nazwiskiem departamentu Taro, rownie iak Toskania, na 3 podzielona departamenta, to iest: Arno, środziemnego morza i Ombrony.

Z Madrytu d. 24. Maia.

Wielka junta stanu, która zebrać się ma w Bajonie, składać się będzie z 150 osob, z stanu duchownego, szlachty i stanu mieyskiego. Pomiędzy wybranemi już deputowanemi uważaią arcybiskupow Burgos i Sewilli, biskupow, Valencyi, Zamory, Orenty, Pampelony i jenerałow zakonow Benedyktynow, Dominikanow, Franciszkanow, Karmelitow, Augustyanow, &c. Procz tego biskupi wyznaczyli 20 Xięży. Z grandow wyznaczeni iuż są: Xżę Frias, Xżę Medina Coeli i syn iego Hrabia Fuentes, Margr. St. Cruz, Hrabia Fernand Nunez, Xżę Ossuna, Xżę del Parque, &c.

Następuiące miasta maią prawo obierać deputowanych do klassy kawalerow Ciudad Real, Malaga, Ronda, St. Jago, Oviedo, Corunna, Sanfelipe, Gerona, Madryd. Deputowani z stanu kupieckiego obierani są przez miasta Kadyx, Barcelona, Bilbao, Walencyą, Malagę, Sewillą, Alikante, Burgos, St. Sebastian, St. Andero, Bank S. Karola, kompaniią Filipinow i Madryt. Dla miast Amerykańskich obrani także są deputowani, iako to: dla Hawanny Margrabia St. Philipp; dla Nowey Hiszpanii Don del Moral, Kanonik Mexyku; dla Peru Don Brav-Riwero; dla Buenos-Ayres Don Altola Guirre; dla St. Fe Don Sanchez de Tarada, a dla Gwatimali Don Cea. Wszyscy są urodzeni w prowincyach, dla których są obrani.

Z rozkazu W. Xcia Bergskiego i nayważszey junty wszyscy deputowani muszą się d. 15 Czerwca w Bajonie znaydować. Powinni ile możności zasiągać wiadomości o publiczney edukacyi, rolnictwie, handlu, prawodawstwie, słowem o wszystkim, co tylko tycze się dobra publicznego.

Don J. Escoiquis mianowany został radcą stanu i kawalerem orderu Karola III. Zdaie się, że Xżę Infantado przedsięweźmie podroż do Hollandyi.

Wszystkie doniesienia z prowincyy zgadzaią się, iż w całey Hiszpanii naywiększe panuie spokoyność. Wszędzie publiczne władze ożywione są naylepszem duchem.

Don Alban, obywatel Madrycki, mianowany został przez W. Xcia Bergskiego drukarzem Francuzkiego i Hiszpańskiego woyska, i wolno mu nosić mundur.

Z Bajony d. 1. Czerwca.

W bywszym biskupim domu, gdzie Hi-

szpańska junta odbywać ma swoie posiedzenia, czynione są potrzebne przygotowania. Zdaie się, iż J. C. K. Mość uda się tam osobiście, gdyż tron wystawiaią.

P. Pereyra, ieden naywiększy z prawnikow Hiszpańskich, i P. Cenon Mensa przybyli tu; oba są członkami junty. Sławny Poeta Melendez Valder iest także obrany deputowanym junty. Wszyscy przybyli tu iuż deputów ni doznaią naywiększych względow. U ministra sekretarza stanu, W. marszałka pałacowego i mieyscowego prefekta są dla nich otwarte stoły.

Admirał M-ss-eno mianowany został ministrem morskim. Zapewniaią, iż gwardya Królewska ml c się ma do oddziału Hiszpańskiego woyska, którym na północy dowodzi Margrabia dela Romana.

Pierwszy Portugalski liniowy regiment pod dowodztwem Margr-bi Ponte de Lima przybył tu wczoray. J. C. K. Mość kazał mu czynić przed sobą obroty. Fizylerowie gwardyi Cesarskiey dali w swem obozie dla tego reg mentu obiad, pod czas którego panow ła braterska poufałość. Mowią, iż co dzień aż do 19go b. m. przybędzie tu ieden regiment Portugalski. Dwadzieścia tych regimentow składać będą, podług Monitora, dwie piękne dywizye.

Z Londynu d. 23. Maia.

(Przez Francyą.)

Mowią, lubo nie mamy ieszcze urzędowey wiadomości, iż Jenerał Moore i Admirał Keates przybyli pod brzegi Norwegii, i woyska bez oporu na ląd wysadzili.

List z Plimutu pod d. 21 Maia wyraża: "Wczoray przybył tu Arcybiskup Nisibi, nuncyusz przy dworze Brazyliyskim, i w towarzystwie dwoch Portugalskich szlachty udał się do Londynu.,,

Ostatniey środy oddziały 41go, 49go, 98go, 110go i 10go regimentu, tudzież batalion Królewskich weteranow, &c. wsiadły na okręty; 49ty regiment ma stanowić część wyprawy do półnoocney Ameryki.

Mowią, iż Xżę Regent będzie się w krótce iako Król Brazylii koronował.

Publiczne nasze pisma zapełnione są mniey lub więcey uszczypliwemi uwagami nad zaszłemi w Hiszpanii zdarzeniami. Morning Chronicle obwinia rząd Angielski, iż nie dał pomocy Hiszpańskim patryotom. Nie byliby pewnie wpuścili naszego woyska na ziemię swoią, lecz czyiaż w tem wina, ieżeli nie naszego rządu, który wśród pokoiu zagrabił fregaty i skarby Hiszpańskie i obrzydził Hiszpanom imie Anglika.

Z Botany Bay donoszą, iż osada ta cierpi niedostatek żywności.

Dzienniki nasze oznaymiły następniący stan teraźnieyszey siły morskiey Hiszpańskiey:

W Kadyxie 17 liniowych okrętow, 13 fregat, 6 korwet, 16 brygow, 39 małych woi nnych statkow; w Ferrolu 12 liniowych okrętow, 8 fr g t, 13 korwet, 23 brygow, 8 szalup i 14 m łych wo ennych statkow; w Kartagenie 13 liniowych okrętow, 9 freg t, 1 korweta, 4 szebeki, 11 brygow, 5 szalup i 15 małych woiennych statkow. Ogółem 42 liniowych okrętow, 30 fregat, 20 korwet, 4 szebeki, 40 brygow, 15 szalup i 67 małych woiennych statkow. Razem 218 okrętow. Lubo ta siła iuż iest straszna, obawiać się iednak należy, aby przez czynność Francuzow nie była bardzo w krotce powiększona.

DODATEK
DO Nro 52
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Srodę Dnia 29 Czerwca 1808.

Z Lizbony d. 17. Maia.

Jeneralny rządca Portugalii, Xżę Abrantu (Jenerał Junot) rozkazał, aby list Portugalskich deputowanych z Bajony pod d. 27 Kwietnia był ogłoszony. Do tego rozkazu przydał następuiące wyrazy:

"Portugalczykowie! Zasłużyeie bezwątpienia na względy Napoleona Wielkiego; postępowanie wasze okaże, czyli wartacie bydź niepodległemi; nayważnieyszem będzie dla mnie ukontentowaniem, gdy będę mogł przyłożyć się do waszego szczęścia. Portugalczykowie! Nie przestawaycie bydź spokoynemi i mieć we mnie zaufanie. Chwila ostatecznego waszego urządzenia nie iest daleka.

Podp. *Xżę Abrantu.*„

Z listu Portugalskiey deputacyi kładziemy tu następuiący wypis:

"Nayiaśnieyszy Cesarz Napoleon wchodził w naydrobnieysze szczegóły naszych potrzeb i interessow. Nic nie uszło iego wszystko obeymuiącego gieniuszu, wysokiey duszy i szlachetnego sposobu myślenia. Gdy J. C. K. Mość raczył z prawdziwie oycowską powolnością rozmawiać o teraźnieyszych politycznych interessach, czynił ważne uwagi nad wszystkim, co nas uszczęśliwić może, i wyraził z szlachetną nieinteressownością prawa swoie, które mu okoliczności do naszego kraiu nadały. Dodał daley, iż wielka odległość, która przedziela Portugalią od stolicy Francuzkiego rządu, nie pozwala mu czuwać z tą starannością nad potrzebami naszey oyczyzny, z iaką czuwa nad dobrem innych swoich poddanych, i że zna trudności, iakie są przywiązane do wyznaczenia władz dla tak odległego kraiu. J. C. K. Mość mowił spokoynie i bez gniewu o Monarsze, który nam panował i iego familii, i trudni się iedynie sposobami połączenia nas z wielkim systematem lądowym, którego my ostatnim będziemy ogniwem, i oswobodzenia od jarzma obcego wpływu, pod którym tak długo zostawaliśmy. Rzekł nakoniec, iż nieścierpi żadney Angielskiey osady na stałym lądzie; z resztą raczył nam oświadczyć, iż los nasz zostaie w iego ręku, i że ten zawisł od naszego postępowania i stałości, z iaką odrzuciemy obce natchnienia, które nam czynione bydź mogą. Oto są znaki, po których J. C. K. Mość chce poznać, czyli będziemy godnemi stać się narodem, posiadać tron i Monarchę, który będzie nami rządził, i zaymie mieysce pomiędzy mocarstwami.„

Z Nowegoiorku d. 5. Kwietnia.

Wydrukowano tu korrespondencyą między Sekretarzem stanu, P. Maddison, i Ministrem Angielskim, P. Rose, którą publiczność z ciekawością czyta. Lubo oba ministrowie okazali w tey korrespondencyi skłonność do pokoiu i zagodzenia w przyiacielskim sposobie poroźnień, P. Rose mniemał iednak, iż nie może postąpić przeciw swem instrukcyom i opuścił Amerykę. Rzeczy zostaią więc w dawnym stanie i kommunikacya z Anglią iest ciągle przerwana.

Z Amsterdamu d. 11. Czerwca.

Dwor nasz zawdział na 4 dni żałobę z powodu śmierci Xżny Brunświckiey.

Okręd nasz Maasland przyprowadził d. 4 b. m. do Delfzyl schwytany na morzu okręt ładowny kawą &c. Okręt ten płynął z Londynu i przeznaczony był do portow między Texlem i Elbą lub do Helgoland.

Z Driesen d. 7. Czerwca.

Wczoray w wieczor przybył tu Xżę Następca Weymarski z swoią małżonką, siostrą Nayiaśnieyszego Imperatora Rossyyskiego. Zaraz po ich przybyciu posłał im kommendant, stoiącego tu batalionu 21go liniiowego regimentu, honorową straż; lecz iey nie przyięli. Udał się razem rzeczony kommendant z całym swoim sztabem dla powitania wysokich podrożnych, z którym bardzo grzecznie rozmawiali, a dziś udali się w dalszą podroż.

Z Wirzburga d. 10. Czerwca.

D. 3. b. m. ulewa z gradem spustoszyła okolice Wirmsthal, Ramsthal i Saltsthal; w kilka minut wszystkie urodzaie zniszczone zostały, winne drzewa z korzeniami powyrywane, łąki, domy i młyny pozalewane, i bardzo wiele potopiło się bydła. Piękne miasteczko Euerdorf, rownie iak wsie Garitz, Wasserlosen i Gresthal wiele ucierpiały.

Z Szwaycaryi d. 6. Czerwca.

Landman Szwaycarski wydał do 19 kantonow nowe napomnienie, aby starały się uzupełnić 3 będące w służbie Francuzkiey regimenta. Czwarty zostaie iak wiadomo w służbie Neapolitańskiey. Podług podanego Cesarzowi rapportu przez ministra woyny pod d. 29 Marca liczba 3 tych regimentow wynosi 8614 głow; przez 7 ostatnich miesięcy nie oddały kantony iak 1350 ludzi, których właśnie potrzeba było dla zastąpienia zbiegłych, a tych liczba zawsze iest znaczna.

Od brzegow Menu d. 10. Czerwca.

Garnerin odprawi d. 9 lub 10 b. m. w Monachium powietrzną podroż. Balon iego iest ten sam, w ktorym puszczał się na powietrze podczas koronacyi Cesarza w Medyolanie.

Z Rzymu piszą, iż Oyciec Swięty zamyśla beatyfikować 3 zakonnice.

Pisma Niemieckie donoszą, iż wiele woyska Francuzkiego zgromadza się na granicy Rossyi, skąd wnoszą, że w krótce przyydzie do skutku wyprawa do wschodnich Indyy.

CENA ZBOŻ.

Na targu w Krakowie d. 27 i 28 Czerwca 1808.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	76 do	80.
— Zyta		72 —	78.
— Jęczmienia		60 —	68
— Owsa		32 —	36.
— Grochu		68 —	84.
— Kaszy iaglaney		112 —	120.

W Wiedniu d. 18 Czerwca.

Meca wynosząca pół korca naszego.			
— Pszeniey	zł. pol.	24 do	35.
— Zyta		17 —	22.
— Jęczmienia		16 —	20.
— Owsa		13 —	19.

DONIESIENIA.

W niżey wyrażonych dniach przyszłego miesiąca Lipca b. r. o 9 rano będą miast Olkusza i Wolbroma następuiące mieyskie dochody i realności w arędę wypuszczone, iako to:

W Olkuszu dnia 4 Lipca.

1) Mieyskie czopowe na rok 1809, to iest od 1 Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1809. Cena fiskalna iest 1168 zł. ryń. — 2) Mieyska propinacya na rok ieden od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1809. Cena fiskalna 3013 zł. ryń. — 3) Mieyskie połowanie na trzy po sobie idące roki, a to od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1811. Roczna cena fiskalna 19 zł. ryń. 3 kr. — 4) Mieyska piwnica na 3 lata, także od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1811. Roczna cena fiskalna 3 zł. ryń.

W Wolbromie dnia 7 Lipca.

1) Mieyskie czopowe na rok 1 od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1809. Cena fiskalna 2140 zł. ryń. — 2) Mieyski ogrodek Pisarski zwany, na trzy po sobie idące lata, od 1go Novembra 1808 aż do ostatniego Octobra 1811, roczna cena fiskalna wynosi 1 zł. ryń. 36 kr. — 3) Mieyskie Łąki Podbagnie zwane, na 3 lata po sobie następujące, cena fiskalna rocznie czyni 26 zł. ryń. — 4) Mieyski grunt Niroki zwany także na 3 lata, cena fiskalna roczna iest 13 zł. ryń. 30 kr. — 5) Mieyski wyszynk wina także na 3 lata, cena fiskalna roczna wynosi 51 zł. ryń. 30 kr. — Maiący więc chęc w arędowną possessyą wniyścia, maią się w wyżey wyrażonych dniach w Olkuszu i w Wolbromie w kancellaryi mieyskiey znaydować i w 10cio procentową summę (iako Vadium bydź zaopatrzeni. Punktów zaś, które przy licytacyi y w ich kontraktach zachodzić zwykły, tam się dowiedzą.

Podaie się do publiczney wiadomości, iż pod Nrem 76 w kleparzu w ulicy długiey iest dom narożny zaiezdny z wszelkiemi wygodami do sprzedania; życzący sobie nabycia raczą się zgłosić do właściciela iego, mieszkaiącego nad starą Wisłą sub Nr. 253 w ulicy Blichowey.

Na mieysce Syndyka z roczną pensyą 350 zł. ryń przy Magistracie Hrubieszowskim zawakowane, konkurs do d. 15 Lipca r. b. z tym się otwiera dodatkiem: iż kompetenci prozby swe, którym dekreta obieralności ex linea utrque, tudzież atestata moralności maią bydź załączone, w terminie wytkniętym do Zamoyskiego C. K. Urzędu cyrkularnego, podać maią. We Lwowie dnia 20 Maia 1808.

Na wakuiące mieysce Syndyka z pensyą roczną 400 zł. ryń. w magistracie miasta Jasło rozpisanie się konkurs do 15 Lipca r. b. z tym dodatkiem, aby kompetenci swe prozby wyborowemi dekretami i świadectwami moralności opatrzone, w przeciągu naznaczonego terminu do Król. urzędu Cyrkularnego w Jaśle podali. We Lwowie d. 27 Maia 1808 roku.

Gdy urząd Syndyka z pensyą 400 zł ryń. przy magistracie Soleckim w cyrkule Radomskim dotąd jeszcze nie obsadzony: tedy rozpisuie się konkurs powtorny do końca Lipca r. b. z tym dodatkiem, iż kompetenci prozby swe, którym potrzebne dekreta obieralności ex utraque linea, tudzież attestata moralności maią bydź załączone, ieszcze przed ostatnim dniem Lipca r. b. do urzędu cyrkularnego Radomskiego podać maią. We Lwowie d. 20 Maia 1808.

Przez Magistrat Król: Miasta Lublina każdego, komu wiedzieć potrzeba uwiadomia się, iż w dniach niżey wypisanych, następuiące tu w Lublinie znayduiące się puste, tudzież upadaiące domy, na mocy nayw. wyższych rozporządzeń naywięcey ofiaruiącemu, pod tym iednak warunkiem sprzedane będą, ażeby kupuiący takowe w przeciągu roku iednego tym pewniey mieszkalnemi zrobił; gdyż w przeciwnym razie na ich koszta niebezpiecznistwo nowa licytacya przedsięwziętaby została. Domy i rudera, które licytacyi podlegaią, będą sprzedawane iak następuie:

1) Dom Stoińskich zdezelowany pod Nrem. 29 na ulicy Oleyney, otaxowany na zł. ryń. 76, na dniu 1 Julij, 1 Augusta i 1 Septembra 1808.

2) Dom upadaiący Michała Stoka pod Nrm. 13 w mieście, otaxowany na zł. ryń. 1603 kr. 45, na dniu 2 Julij, 2 Augusta i 2 Septembra 1808.

3) Rudera Samborskich, pod Nrm. 54 na ulicy Archidiakońskiey, otaxowane na zł. ryń. 181 kr. 27, na dniu 4 Julij, 3 Augusta i 3 Septembra 1808.

4) Plac pusty Karmielitanek bosych na ulicy Dominikańskiey, otaxowany na zł. ryń. 28 kr. 47, na dniu 5 Julij, 4 Augusta i 5 Septembra 1808.

5) Ruder aniegdyś Politynowskie, a teraz Niecowskie pod Nrm 51 na ulicy złotey, otaxowane na zł. ryń. 144 kr. 28, na dniu 6 Julij, 5 Augusta i 6 Septembra 1808.

6) Rudera Troiackice, niedaleko Reformatow, pod Nrm. 152, otaxowane na zł. ryń. 806, na dniu 7 Julij, 6 Augusta i 7 Septembra 1808.

7) Upadaiący dom Szymańskich na ulicy Rybney pod Nrm. 65, otaxowany na zł. ryń. 1295 kr. 25, na dniu 8 Julij, 8 Augusta i 9 Septembra 1808.

8) Rudera Ingbrychtowskie w Rynku pod Nrm. 10, otaxowane na zł. ryń. 1322 kr. 15, na dniu 11 Julij, 10 Augusta i 12 Septembra 1808.

9) Plac Zawadzkiego pomiędzy domem Kozytskiego i Kiszczyca na ulicy Grodzkiey pod Nrm 97 otaxowany na zł. ryń. 16 kr. 12, na dniu 12 Julij, 10 Augusta i 14 Septem, 1808.

10) Rudera z gruntem Gorliszczeszyzna zwane, koło Franciszkanow, otaxowane na zł. ryń. 639 kr. 39, na dniu 13 Julij, 12 Augusta i 14 Septembra 1808.

11) Rudera z gruntem Woytowskie zwane koło Franciszkanow, otaxowane na zł. ryń. 214 kr. 48, na dniu 14 Julij, 13 Augusta i 15 Septembra 1808.

Gdyby się zaś na trzecim z pomienionych terminow nikt nie znalazł, któryby podług taxy kupować chciał, tedy na tymże terminie trzecim za kwotę nawet mnieyszą od taxy, domy, placy i rudera pomienione zlicytowane będą. — Maiący chęć licytowania maią się w dniach pomienionych przed południem o godzinie 9 w tuteyszey Registraturalney kancellaryi z kaucyą 10 procent. znaydować. — Ci zaś, którzy iakkolwiek prawo, do którego bądź z pomienionych domow mieć mogą, maią się na terminach pomienionych dokładnie insynuować, inaczey tylko do złożonego pretium licyti odesłani będą. Rownie także zaręczyciele i dłużnicy w czasie wyznaczonym należytość swoią, nieoczekuiąc innego uwiadomienia, zameldować maią. W Lublinie dnia 28 Maia 1808.

Wladich.
Schweitzer.
J. Lewandowski.
F. Krepski.

Z Rady Magistratu politycznego Król. wolnego Miasta Lublina.
Swiderski.

Z strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Lwowa ninieyszem się do powszechney podaie wiadomości: że na dniu 6 Lipca 1808 przed południem o godzinie 9 wszystkie mieyskie i monarchiczne pobory z piwa, gorzałki, miodu i wina na rok przyszły od 1 Listopada r. b. do ostatniego Października 1809 na Ratuszu Lwowskim w izbie rady przez publiczną licytacyą więcey daiącemu, nie wyłączaiąc i żydow, w dzierżawę wypuszczone będą.

Cena tychże poborow fiskalna iest następuiąca: — a) Poboru mieyskiego od wyrabiania i konsumowania gorzałki i miodu 40520 ryń. — b) Poboru mieyskiego z piwa 37.500 ryń. — c) Poboru monarchicznego z podatku od gorzałki 64.293 ryń. — d) Poboru monarchicznego z podatku od miodu 13,972 ryń. — e) Poboru monarchicznego z podatku od piwa 39.515 ryń. — f) Poboru mieyskiego od wina 9000 ryń. Życzący sobie takowey dzierżawy, maią się na wspomnionym dniu, godzinie na Ratuszu Lwowskim w izbie rady znaydować, i następuiącemi wadyami opatrzyć, co do a) po 4100 ryń. co do b) po 3800 ryń. co do c) po 6500 ryń. co do d) po 1450 ryń. co do e) po 4000 ryń. co do f) po 1000 ryń.

Gollmayer.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Krakowa d. 21 Czerwca 1808.
Gross sekr.

Przez C. K. Gubernium Królestw Galicyi i Lodomeryi czyni się wiadomo: Gdy Tomasz Switek, czyli Switowski, syn mieszczanina z Sieciechowa w cyrkule Radomskim emigrował, i mieysce przebywania onego całkiem iest niewiadome, z zatym cytuie go się publicznie ninieyszym Edyktem w moc Cyrkularza dnia 15 Czerwca 1798 § I i wzywa do powrotu lub usprawiedliwienia z swego oddalenia w przeciągu czterech miesięcy z tą pogróżką, iż po upłynieniu tego termina przeciw onemuż podług przepisu praw postąpiono będzie.

We Lwowie dnia 29 Lutego 1808.

(Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.)